

Actieplan 2024 - 2027

Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen

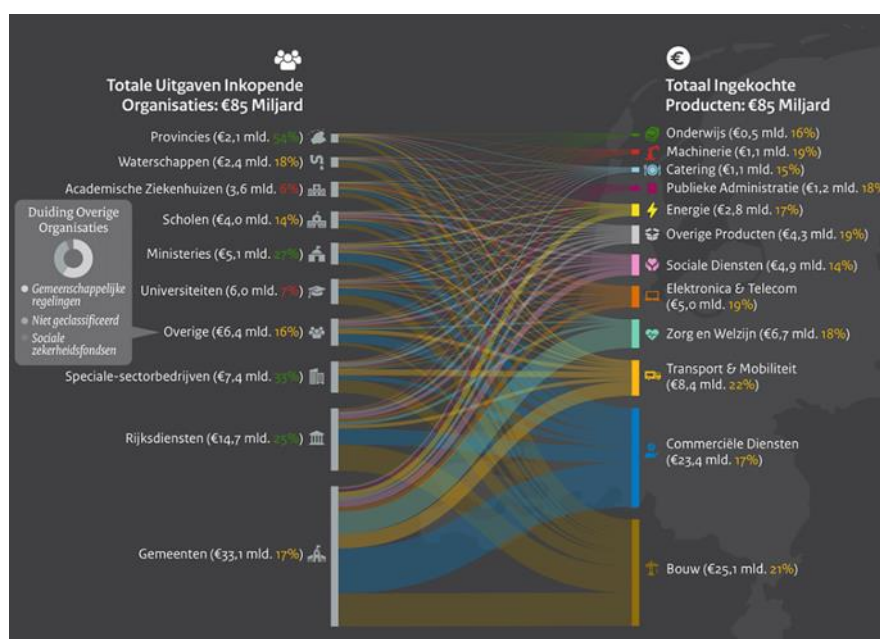
d.d. 8 december 2023

Voorwoord

We staan voor grote opgaven. Om er een paar te noemen: we willen de gevolgen van klimaatverandering aanpakken, we willen de ontwikkeling naar een circulaire economie versnellen en we willen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt baankansen creëren.

Met inkoop kunnen en willen wij een verschil maken.

Overheden kopen jaarlijks voor ruim 84 miljard euro in bij vele bedrijven. Met die inkoop kunnen en willen wij een verschil maken en via inkopen bijdragen aan onze beleidsdoelen.

Bron: <https://www.metabolic.nl/dutch-public-procurement-impact-graphic-nl/>

Als overheden hebben we een voorbeeldfunctie voor de rest van Nederland. Wij willen laten zien dat het kan. Dat wij door sociaal, innovatief en duurzaam in te kopen bij kunnen dragen aan een beter klimaat, aan de ontwikkeling naar een circulaire economie en aan meer baankansen. Dat vraagt iets van ons allen: van opdrachtgevers, inkopers, de markt en andere partners gezamenlijk. Samen krijgen we meer voor elkaar. Als bedrijven ook maatschappelijk gaan inkopen in Nederland hebben we een inkoopdracht van meer dan 400 miljard per jaar.

Inhoudsopgave

Voorwoord		2
Inhoudsopgave		3
Hoofdstuk 1	Inleiding	4
Hoofdstuk 2	Uitgangspunten actieplan	5
Hoofdstuk 3	Onze ambities	7
Hoofdstuk 4	Borging actieplan	12
Hoofdstuk 5	Monitoring	14
Hoofdstuk 6	Planning	15
Bijlagen		
Bijlage I	Definities maatschappelijke doelen en SDG impact	16
Bijlage II	Voorbeeld productgroepen en doelen	17
Bijlage III	Voorbeeld effectmeting	18
Bijlage IV	Voorbeeld aanbestedingskalender	19
Bijlage V	Voorbeeld dashboard voortgang	20

Hoofdstuk 1: Inleiding

Met Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeverschap en Inkopen wordt bedoeld dat de gemeente naast de financiële aspecten van inkoop ook rekening houdt met de maatschappelijke gevolgen voor mens, milieu en de positie van het MKB.

Het realiseren van maatschappelijke doelen via inkoop is niet nieuw. Vanuit het verleden is begonnen met de term “duurzaam inkopen” in 2008, daarna kwam “Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI)” en recent is hier ook “opdrachtgeven” aan toegevoegd. De gangbare term nu is: “Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen” (MVOI). Beide afkortingen worden nog gebruikt.

De aandacht voor MVOI is de afgelopen jaren, landelijk en wereldwijd, toegenomen en dat geldt ook voor de aandacht voor het onderwerp bij de gemeente Landgraaf. Maatschappelijk verantwoord inkopen (duurzaam, sociaal en met oog voor het MKB) is een doelstelling van het huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Landgraaf (2019).

De gemeente Landgraaf heeft de intentie om deel te nemen aan het [Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen \(MVOI\)](#). Elke ondertekenaar van het Manifest dient uiterlijk een jaar na ondertekening een MVOI actieplan op te stellen. In het actieplan leggen partijen voor de eigen organisatie vast welke ambitieniveaus worden nagestreefd voor elk van de zes MVOI thema's, welke concrete acties hieruit leiden en hoeveel tijd en budget hiervoor wordt vrijgemaakt.

De zes maatschappelijke doelen waaruit een keuze gemaakt kan worden zijn: Milieu (inclusief biodiversiteit), Klimaat, Circulair, Internationale Sociale Voorwaarden, Diversiteit & Inclusie en Social return. In bijlage I is een link gemaakt tussen de doelen en de Sustainable Development Goals (SDG's).

Voor deelname aan het Manifest moet per maatschappelijk doel (ze hoeven niet allen gekozen te worden) een ambitie vastgesteld worden. Er zijn 5 ambitieniveaus geformuleerd. Om de ambitie per thema te realiseren dient een actieplan MVOI te worden opgesteld, vastgesteld en uitgevoerd.

Gedurende de looptijd van het Manifest wordt verwacht dat het actieplan wordt gedeeld, jaarlijks geëvalueerd, gerapporteerd en geactualiseerd.

Hoofdstuk 2: Uitgangspunten actieplan

Dit actieplan heeft tot doel om MVOI concreet te maken en doelbewust via inkoopkracht bij te dragen aan oplossingen voor dringende maatschappelijke uitdagingen waar Nederland voor gesteld staat. Als steeds meer organisaties hiervoor kiezen, zal deze invloed toenemen. In het Actieplan MVOI staan de ambitieniveaus van de Gemeente Landgraaf voor de maatschappelijk doelen zoals beschreven in het Manifest.

De 6 maatschappelijke doelen zijn:

- **Klimaat:** het tegengaan van klimaatverandering, vooral door afname van de CO₂-uitstoot.
- **Circulair:** het helpen opbouwen van een circulaire economie.
- **Milieu** (inclusief biodiversiteit): het tegengaan van milieuverontreiniging, mede ter bescherming van de biodiversiteit.
- **Social Return:** het bieden van eerlijke kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in lijn met het streven naar een diverse en inclusieve samenleving.
- **Internationale Sociale Voorwaarden (Ketenverantwoordelijkheid):** het stimuleren van ketenverantwoordelijkheid van bedrijven. Dat betekent het voorkomen of aanpakken van misstanden op het gebied van arbeidsomstandigheden, mensenrechten en milieu conform de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.
- **Diversiteit en inclusie:** het stimuleren van een diverse en inclusieve samenleving en bedrijfsleven waarin iedereen wordt behandeld en beoordeeld op wat ze kunnen en niet op wie ze zijn, van wie ze houden, waar ze vandaan komen of wat ze geloven.

Voor elk maatschappelijk doel onderscheidt het manifest MVOI 5 ambitieniveaus, zie onderstaande figuur.

Figuur 1 – Ambitieniveaus Manifest

Deze niveaus bouwen op elkaar voort. Vanaf niveau 3 dient monitoring te worden ingericht (zie figuur 1: Ambitieniveaus Manifest).

Aan niveau 1 (afweging) wordt voldaan als er in dat jaar een afweging wordt gemaakt of MVOI kansen biedt.

Voor niveau 2 (pilots) geldt dat er een aantal projecten benoemd worden in het jaarplan waarvoor MVOI wordt toegepast.

Bij niveau 3 (verbreding) stemmen alle interne betrokken personen, opdrachtgevers, beleidsmakers en inkopers af hoe ze een nulmeting uitvoeren en monitoren.

Op niveau 4 (borging) worden de afspraken verankerd in het eigen beleid en systemen. Borging van MVOI is nodig in zowel de aanbesteding als in de contractstukken. Tijdens de contractbesprekingen wordt de naleving van de ambitie en doelen besproken en gerapporteerd.

Door de markt actief mee te laten denken en dit intern en extern zichtbaar te maken kan niveau 5 (leiderschap) worden behaald.

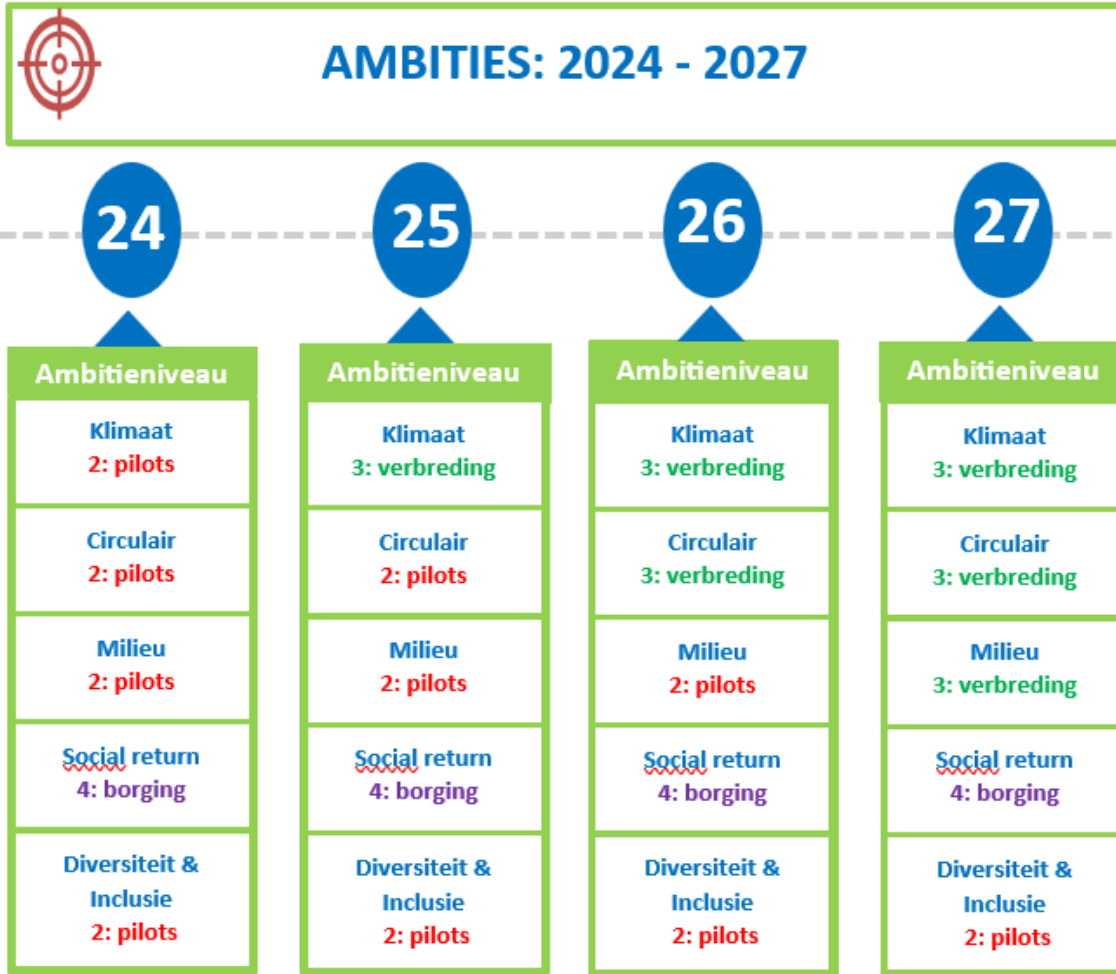
Het doel van het actieplan is om de impact voor de gekozen thema's te vergroten met de tijd. Door de resultaten jaarlijks te evalueren kan vastgelegd en gedeeld worden wat goed gaat en wat beter moet om de ambities te realiseren.

Hoofdstuk 3: Onze Ambities

Om de ambitie voor 2024 tot en met 2027 te bepalen is een nulmeting uitgevoerd. Op dit moment wordt, conform het inkoopbeleid, voor elke inkoop een afweging gemaakt voor social return, milieu en klimaat. Hierbij wordt voor eisen in aanbestedingen gebruik gemaakt van de **MVI criteria tool** die te vinden is op de website van PIANOo, expertisecentrum aanbesteden van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Volgens het manifest wordt hiermee voldaan aan niveau 2: pilots. Voor social return maken we gebruik van het WSP (werkgeversservicepunt) dat alle parkstadgemeenten in aanbestedingen op het vlak van social return begeleidt en de voortgang monitort. Hiermee wordt voldaan aan niveau 4: borging. Binnen de gemeente Landgraaf wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een 'lokale inclusie agenda' gericht op diversiteit en inclusie. Met name wanneer het gaat om toegankelijkheid en werk & werkgelegenheid is er een link te leggen met het manifest. De ontwikkelingen rondom dit beleid en de aansluiting daarvan op dit manifest zullen parallel lopen en er zal nauw samengewerkt worden om te komen tot concrete acties. In bijlage II is per inkoopgroep de impact op de MVI doelen weergegeven.

Onze doelen en ambitieniveaus

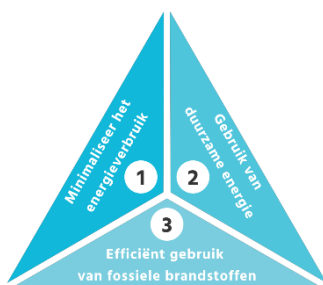
De gemeente Landgraaf kiest ervoor te focussen op vijf van de zes maatschappelijke doelen, namelijk social return, klimaat, milieu, circulariteit en diversiteit & inclusie. Deze doelen sluiten goed aan bij de voorbeeldfunctie die de gemeente Landgraaf zowel vanuit het oogpunt van duurzaamheid en de samenleving wil vervullen. Voor elk van de vijf gekozen maatschappelijke doelen is voor elk jaar het gewenste ambitieniveau vastgesteld, minimaal gelijk aan het jaar ervoor. De gemeente Landgraaf kiest er bewust voor om de ambitie niet te hoog te leggen en elk jaar één maatschappelijk doel een niveau hoger te brengen. Door de borging goed te regelen aan de voor- en achterkant kan impact gemaakt worden voor elk project. MVOI moet het nieuwe normaal worden in 4 jaar. In 2023 is het actieplan 2024 – 2027 opgesteld. In figuur 2 zijn de ambities per gekozen thema weergegeven en worden ze nader toegelicht. Voor elk maatschappelijk doel is de ambitie om minimaal 2 pilot projecten per jaar uit te voeren. 1 pilot project kan bijdragen aan meerdere maatschappelijke doelen.

Figuur 2 - Ambities 2024 - 2027

1. Klimaat

Via MVOI kunnen we klimaatverandering tegengaan door de CO₂ uitstoot van de producten en diensten te reduceren en klimaatbestendig in te richten van openbare werken die we aanbesteden.

Figuur 3 - Trias energetica

Er zijn vele bronnen, denk aan emissies als gevolg van de verbranding van fossiele brandstoffen voor het verwarmen van onze gebouwen, voor transport van personen, materieel en goederen en voor de winning van grondstoffen en productie van materialen.

CO₂ emissies kunnen worden vermeden door het energieverbruik te minimaliseren, het gebruik van hernieuwbare energiebronnen en efficiënt gebruik (zie figuur 3).

Om de leefbaarheid in de gemeente te verbeteren moeten we hittestress aanpakken. De maatregelen die nodig zijn om hittestress tegen te

gaan bevinden zich op het terrein van de zorg (zorgen voor de kwetsbare mensen), de gebouwen (de binnenruimte koel houden) en de openbare ruimte (de buitenruimte aangenaam en aantrekkelijk houden). Door het toepassen van richtlijnen zoals de [CoolKit](#) kunnen aanbieders maatregelen meenemen bij inrichtingsprojecten. Via het MVI platform kan de hoeveelheid gereduceerde CO₂ gemeten worden.

2. Circulair

Via MVOI kan de transitie naar een circulaire economie in Landgraaf worden versneld en wordt bijgedragen aan de lokale klimaatopgave. Om de transitie te versnellen wordt gestuurd op de meest hoogwaardige [R-strategieën](#) door het behoud van (schaarse) materialen. Door primaire grondstoffen te vermijden wordt er minder CO₂ uitgestoten, omdat er geen winning en productie van primaire materialen plaatsvindt. Als we lokaal hergebruik stimuleren kunnen we ook de CO₂ als gevolg van transport van materialen minimaliseren. Omdat de grootste milieu impact in de productie zit voor de meeste materialen wordt met de keus voor circulair ook de impact op klimaat gereduceerd. In 2024 worden pilot projecten geselecteerd om de [MVI criteria tool](#) in te zetten om hergebruik te stimuleren en verbranding te voorkomen. Om te voorkomen dat het materiaal dat vrijkomt bij een werk of een vervangingslevering verbrand wordt kan hergebruik van vrijkomende materialen als eis worden opgenomen. Hoe we circulariteit gaan meten zal worden bepaald door een aantal tools te testen (pilots). Hierbij denken we onder andere aan de tool van het MVI Platform om de vermeden kg primaire materiaal te gaan meten (zie bijlage III).

3. Milieu

Door te eisen of leveranciers te belonen die continue bezig zijn om milieuvriendelijker te werken kan milieuverontreiniging geminimaliseerd worden. Bedrijven met een gecertificeerd [milieuzorgsysteem ISO 14001](#) bijvoorbeeld streven naar continue verbetering om hun milieu impact te verkleinen. In 2024 t/m 2027 worden aanbestedingen/inkopen geselecteerd om eisen dan wel gunningscriteria op te nemen in de uitvraag om de emissies naar lucht, water en bodem te minimaliseren. Hierbij is het van belang om de emissies van gevaarlijke stoffen uit te sluiten en alternatieven te vragen voor [toxische stoffen](#). In 2027 worden pilots geselecteerd om de milieu-impact ook te meten. De milieu-impact gedurende de gehele levenscyclus van een product kan worden gemeten door het uitvoeren van een milieu levenscyclusanalyse (LCA). Dit is een gestandaardiseerde methode voor het in kaart brengen van de invloed van producten en menselijke activiteiten op het milieu. Daarbij wordt gebruik gemaakt van speciale rekenmodellen. In een LCA wordt de gehele levenscyclus van een product of activiteit bekeken. Van de winning van grondstoffen via productie en (her)gebruik tot en met afvalverwerking. De [nationale milieudatabase](#) bevat LCA data van materialen en producten voor de bouw en grond-, weg- en waterbouw. Een LCA

berekent uit alle 19 milieu-impact categorieën de milieukosten in euro's: de Milieukostenindicator (MKI). Door een referentieberekening te maken krijgen marktpartijen inzicht waar de impact zit en is gunning op de laagste MKI waarde mogelijk.

4. Social return

Social return is een aanpak om meer werkgelegenheid te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Overheden kunnen, bij het verstrekken van opdrachten, de opdrachtnemer stimuleren of verplichten om kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt te betrekken bij de uitvoering van de opdracht. De gemeente heeft oog voor de sociaal zwakkeren in de samenleving. Zij stimuleert daarom - waar mogelijk en doelmatig - de participatie van arbeids-beperkten in het arbeidsproces. Binnen de gemeente is het Mens Ontwikkel Bedrijf actief met het ontwikkelen van bijstandsgerechtigden (kandidaten) om zodoende de kans op een betaalde baan te vergroten. Waar mogelijk wordt deze kans ook geboden door kandidaten deel te laten nemen aan trajecten die met behulp van SROI zijn vormgegeven. Het MOB Landgraaf werkt hierin nauw samen met het WerkgeversServicePunt Parkstad (WSP). Het WSP coördineert voor de gemeenten in Parkstad ook de invulling van SROI. Hierbij wordt het aantal uren per project geregistreerd en de toepassing geborgd.

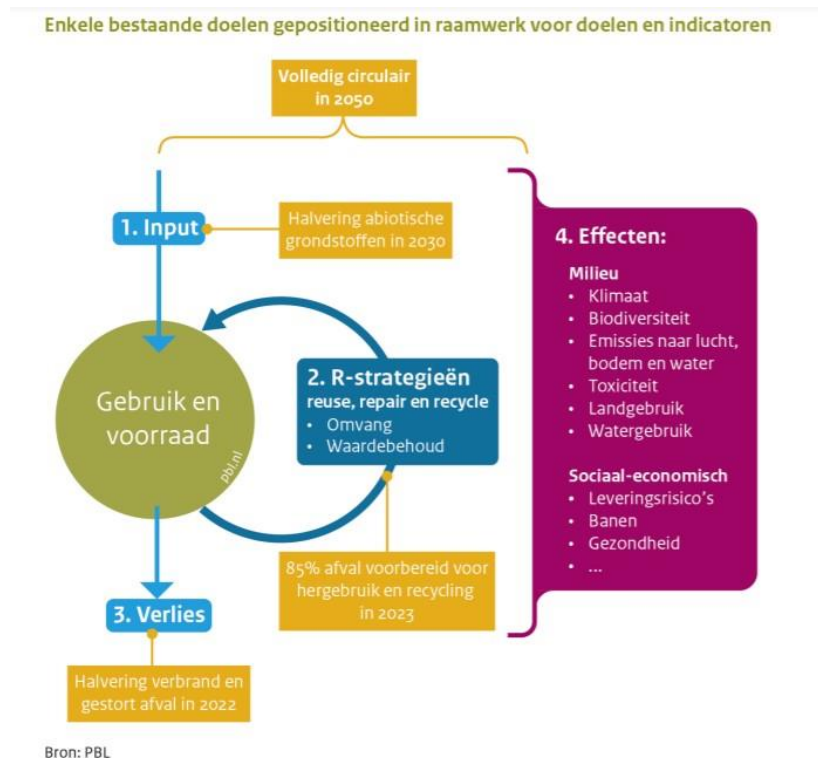
5. Diversiteit en inclusie

Streven naar een diverse en inclusieve samenleving betekent streven naar een samenleving waarin iedereen wordt behandeld en beoordeeld op wat ze kunnen, en niet of wie ze zijn, van wie ze houden, waar ze vandaan komen of wat ze geloven. Een inclusieve samenleving is een open samenleving waar *iedereen* ertoe doet en van waarde is ondanks verschillen. Iedereen die dat wil kan compleet deel uit maken van de samenleving en hoort erbij. In een inclusieve samenleving heeft iedereen dezelfde rechten en kansen om zelfstandig mee te kunnen doen. Diversiteit en inclusie in het kader van aanbestedingen richt zich voornamelijk op fysieke en digitale toegankelijkheid. Daarnaast heeft dit thema overlap met social return waarin een diverse en inclusieve arbeidsmarkt gestimuleerd wordt.

Samenhang tussen eerdergenoemde 5 maatschappelijk doelen

Bovenstaande maatschappelijke doelen staan niet op zichzelf. In figuur 4 wordt zichtbaar hoe de maatschappelijk doelen in relatie staan met elkaar voor de ambitie die het Rijk heeft voor Circulair. De gemeente Landgraaf wil leveranciers stimuleren om op meerdere maatschappelijke doelen impact te maken door slimme oplossingen te kiezen. Denk aan het repareren van vrijkomende lokale materialen met mensen die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Maar ook aan een

reductie van CO₂ uitstoot en emissies naar de lucht als materialen herbruikbaar zijn waardoor geen nieuwe grondstoffen gewonnen moeten worden.

Figuur 4 - Rijksdoelen en -strategieën voor circulariteit

Hoe onze ambitie te realiseren

Op basis van de aanbestedingskalender zal ieder jaar een selectie worden gemaakt. Voor alle aanbestedingen wordt met eisen geborgd dat MVOI waar relevant wordt meegenomen. Dit wordt in de aanbestedingskalender weergegeven (voor een voorbeeld zie bijlage IV). In de aanbestedingskalender wordt bijhouden waar MVOI op welke wijze is toegepast. Een eerste voorstel voor een pilot in 2024 is de verbouwing van basisschool de Schatgraver waar mogelijk meerdere maatschappelijke doelen toegepast kunnen worden.

In 2022 is de gemeente Landgraaf aangesloten bij het [inkoopleernetwerk](#) van Provincie Limburg voor Circulair. Provincie Limburg heeft een [dashboard](#) en een [actielijn kostenneutrale maatregelen](#) opgesteld voor hun infra projecten. Door samen te werken in lokale netwerken worden kennis en ervaringen gedeeld. Dit inkoopnetwerk van Provincie Limburg met de gemeenten is in 2023 in vernieuwde vorm gecontinueerd.

Hoofdstuk 4: Borging van het actieplan

Om te komen tot een effectief actieplan, is breed draagvlak binnen de eigen organisatie van belang en het vrijmaken van voldoende tijd en middelen om de ambities te kunnen realiseren.

Aanbestedingskalender MVOI opstellen en bijhouden

Op dit moment maakt de gemeente Landgraaf structureel een afweging voor elke inkoop om te beoordelen welke MVOI criteria relevant zijn. Het afwegen of en zo ja welke eisen uit de MVOI criteria tool toegepast kunnen worden is geborgd met verschillende adviseurs op de diverse thema's (klimaat, milieu, circulariteit, inclusie, social return). Door met een aanbestedingskalender te gaan werken wordt inzicht gecreëerd waardoor vroegtijdig kan worden meegedacht. Met behulp van de MVI criteria tool kan snel inzicht worden verkregen in de relevante en mogelijke eisen voor elke aanbesteding.

Actielijn kostenneutrale maatregelen

Het gebruik van prijs en kwaliteit (als gunningscriterium bij aanbesteding) op MVOI wordt alleen toegepast wanneer een aanbesteding genoeg ruimte biedt aan een ondernemer om kwaliteitseisen op een eigen manier in te vullen en daarmee toegevoegde waarde te creëren. Voor RAW bestekken kunnen waar relevant de maatregelen uit de actielijn kostenneutrale maatregelen van Provincie Limburg worden toegevoegd.

Monitoring per maatschappelijk doel

Vanaf niveau 3 is monitoring verplicht. Voor SROI wordt via het WSP gemeten wat het effect is van de contractvoorwaarden in de praktijk. Dit zou voor andere onderwerpen ook geborgd moeten worden. Dit is de reden waarom in 2024 alleen SROI op niveau 4 is ingezet. De contractstukken en monitoring hebben aandacht nodig. Om het effect van MVOI te meten en te leren wat goed gaat en wat beter kan, zullen in 2024 t/m 2027 in overleg met de projectleiders verschillende instrumenten getest worden.

Rollen en verantwoordelijkheden

Het is van belang dat iedereen weet welke rol hij/zij speelt en in welke fase van het inkoopproces zij betrokken moeten worden om impact te kunnen maken op de maatschappelijke doelen.

De adviseurs voor de gekozen maatschappelijke doelen, inkoop ambtenaar en interne opdrachtgever (projectleider) werken samen om de kansen voor MVOI uit te

werken in de uitvraag. De opdrachtgever is tevens contractmanager en zorgt voor naleving van de door de gemeente gestelde eisen tijdens de uitvoering van het project.

Van de projectleider wordt verwacht dat hij/zij zich op de hoogte stelt van de nieuwe technieken en oplossingen in de markt van zijn vakgebied die bijdragen aan de MVOI-criteria.

De medewerker inkoop-aanbesteding monitort het aantal pilots en houdt een overzicht bij van de thema's die per aanbesteding worden toegepast.

Voorstel standaard werkwijze start van een inkoop/aanbesteding

Hieronder staan de 2 stappen die we gaan toepassen om MVOI te borgen.

Stap 1:

Als een projectleider wil gaan inkopen gaat hij langs de medewerker inkoop en aanbesteding. De medewerker inkoop en aanbesteding deelt de concept aanbesteding met de adviseurs van de maatschappelijke doelen om samen te inventariseren welke MVOI-criteria van toepassing zouden kunnen zijn voor het project.

- Voor elk project worden in eerste instantie de relevante eisen zoals gedefinieerd in de [mvi criteriatool](#) toegepast.
- Bij omvangrijke projecten en daar waar verwacht wordt veel maatschappelijk winst te kunnen behalen, middels beste prijs-kwaliteit verhouding, worden naast eisen ook gunningscriteria toegevoegd.

Stap 2:

Als het contract gegund is op MVOI wordt van de contractmanager verwacht dat de eisen in de praktijk worden gecontroleerd. Belangrijk is om MVOI als vast agendapunt op de contractbesprekingen met de opdrachtnemer mee te nemen. De resultaten moeten teruggekoppeld worden zodat er monitoring kan plaatsvinden over de daadwerkelijke impact. Door in de tijd de effecten te gaan meten kan de bijdrage aan de beleidsdoelen zichtbaar worden.

Hoofdstuk 5: Monitoring actieplan

Monitoring speelt een belangrijke rol bij de borging van Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen in de organisatie. Het is een randvoorwaarde voor bewustwording, doorlopend commitment en sturing op de resultaten. Het is van belang om de voortgang van alle bovengenoemde maatschappelijke doelen te monitoren en de kennis hierover verder te ontwikkelen. Het Manifest laat Partijen zelf kiezen hoe zij monitoren en welke methodes zij daarvoor gebruiken.

Er zijn 2 type van monitoring:

1. **Procesmonitoring:** Monitoren van vorderingen met betrekking tot het waarmaken van beleid van de organisatie, het bereiken van doelstellingen, enz. Met procesmonitoring wordt aangetoond in hoeverre het MVOI proces goed is ingericht. Procesmonitoring wordt door sommige organisaties ook wel 'inputmonitoring' genoemd.
2. **Effectmonitoring:** Monitoren van een effect indicator gerelateerd aan significante economische, milieu- en maatschappelijke effecten die positief/negatief, feitelijk/mogelijk, direct/indirect, korte termijn/lange termijn, bedoeld/onbedoeld zijn. Een indicator wordt ook wel KPI genoemd, wat staat voor key performance indicator, vrij vertaald: belangrijke prestatie indicator.

Voor nu wordt gefocust op procesmonitoring. Gemeente Landgraaf gaat starten met het bijhouden voor welke projecten MVOI pilots worden uitgevoerd. Voor elk maatschappelijk doel is de ambitie om minimaal 2 pilot projecten per jaar uit te voeren. De medewerker inkoop en aanbesteding houdt de voortgang bij. Bij de stap naar verbreding wordt ook monitoring toegevoegd van effecten. Een voorbeeld van een dashboard is te vinden in bijlage V. Een optie zou zijn om in het jaarverslag de resultaten van MVOI op te nemen zodat MVOI zichtbaar wordt voor de hele organisatie.

Hoofdstuk 6: Planning

Op basis van de rondgang langs de afdelingen en de aanbestedingskalender zal elk jaar een planning/inschatting gemaakt worden van met welke aanbestedingen voor de gekozen doelen de meeste impact gemaakt kan worden. Per project moeten duidelijke afspraken gemaakt worden wie wat doet zodat de voortgang bewaakt kan worden en knelpunten tijdig worden gesignaleerd.

De gemeente Landgraaf wil het stap voor stap opbouwen. Door per jaar het actieplan concreet uit te werken in afstemming met de interne betrokkenen kan in 2027 voor milieu, klimaat en circulair een verbreding zijn gerealiseerd. Voor social return blijven we het niveau van borging vasthouden. Voor diversiteit en inclusie starten we met niveau 2: pilots. Tussentijds kunnen afhankelijk van de ervaringen ambitieniveaus (naar boven) bijgesteld worden.

Bijlage I: Definities maatschappelijke doelen en SDG impact

In het manifest MVOI 2022-2025 wordt duurzaam inkopen door 6 maatschappelijke doelen omschreven. In onderstaand plaatje zijn de doelen uitgelegd en is de link naar de impact op de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) gemaakt. De SDG's zijn 17 doelen om van de wereld een betere plek te maken in 2030. De SDG's zijn afgesproken door de landen die aangesloten zijn bij de Verenigde Naties (VN), waaronder Nederland. De doelen kwamen er op basis van wereldwijde inbreng van organisaties en individuen. De Duurzame Ontwikkelingsdoelen lopen tot 2030. Ze zijn een mondiaal kompas voor uitdagingen als armoede, onderwijs en de klimaatcrisis.

Bijlage II: Voorbeeld Productgroepen en doelen

Productgroep*	MVI-thema			
	Klimaat	Circulair	Milieu	Sociaal
Dienstauto's	●	●	●	○
Buitenlandse dienstreizen	●	○	●	○
Contractvervoer (voor bijvoorbeeld leerlingen)	●	○	●	●
Transportdiensten (taxi's en post)	●	○	●	●
Bedrijfskleding	●	●	●	●
Elektriciteit	●	○	●	○
Zonnepanelen	●	●	●	○
Gas	●	●	●	○
Catering	●	●	●	●
ICT Information and communication technology	●	●	●	●
Meubilair	●	●	●	●
Wegen	●	●	●	●
Nieuwbouw	●	●	●	●
Openbare verlichting	●	●	●	○
Renovatie	●	●	●	●
Schoonmaak	●	●	●	●

● zeer veel potentiële impact
 ● veel potentiële impact
 ● enige potentiële impact
 ○ weinig/geen potentiële impact

Bijlage III: Voorbeeld effectmeting

De bedrijven worden gevraagd om voor de afgesproken dienst/werken het formulier in te vullen. Hieronder staat een voorbeeld via <https://mvidatabase.nl/impactmeting/> voor vermeden primaire materialen en vermeden CO₂ emissies.

Rekenblad vermeden primaire materialen:

Productnaam (korte beschrijving)	Totaal gewicht in kg (zonder verpakking)
<input type="text"/>	<input type="text"/> kg

Specificeer de vermeden primaire materialen

Materiaal beschrijving	kg	Selecteer R ladder niveau *	<input type="button" value="⊕ Toevoegen"/>	<input type="button" value="⊖ Verwijder"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/> kg	<input type="text"/>		
kg vermeden primaire materialen	% vermeden primaire materialen			
<input type="text"/> 0 kg	<input type="text"/> 0 %			

Zijn er lokale materialen gebruikt (geproduceerd of vrijgekomen binnen 150 km)	Geef aan welke materialen	kg lokale materialen
☐ nee ☐ ja	<input type="text"/>	<input type="text"/> kg
Is het materiaal ontworpen voor een tweede leven?	Geef een korte toelichting	kg materiaal krijgt na gebruik 2de leven
☐ nee ☐ ja	<input type="text"/>	<input type="text"/> kg
Is het product verpakt?	Geef welke materialen verpakt zijn	Verpakkingsgewicht
☐ nee ☐ ja	<input type="text"/>	<input type="text"/> kg

Rekenblad vermeden CO₂ emissies:

Specificeer de vermeden CO₂ voor personenvervoer

totaal aantal km	Selecteer type brandstof *	Vermeden CO ₂	<input type="button" value="⊕ Toevoegen"/>	<input type="button" value="⊖ Verwijder"/>
<input type="text"/> km	<input type="text"/> Diesel middel	0 kg		

Wij reduceren CO₂ emissies voor personenvervoer door:

- Deelname aan het nieuwe rijden
- Voor deze opdracht te carpolen
- Deels thuis te werken
- Elke maand de CO₂ emissies zichtbaar te maken
- Alleen openbaarvervoer, fiets en lopend te vergoeden
- Niet
- Anders zie hieronder

Optioneel: Opmerkingen of toelichtingen op de invoer of acties voor emissiereductie

Specificeer de vermeden CO₂ voor het transport van leveringen

totaal aantal liters	Selecteer type brandstof *	Vermeden CO ₂	<input type="button" value="⊕ Toevoegen"/>	<input type="button" value="⊖ Verwijder"/>
<input type="text"/> liters	<input type="text"/> Diesel B7	0 kg		

Wij reduceren CO₂ emissies voor leveringen door:

- Deelname aan het nieuwe rijden
- Volle ritten te plannen
- Compensatie CO₂ certificaten
- Elke maand de CO₂ emissies zichtbaar te maken
- Slimmere logistiek
- Niet
- Anders zie hieronder

Bijlage IV: Voorbeeld aanbestedingskalender

AANBESTEDINGSPLANNING		1			
Aanbesteding					
Productgroep					
MVI-Thema					
Hoe draagt het bij aan de ambitie?					
		Wie verantwoordelijk?	Wie/ wat nodig?	Planning	Check?
Acties					☐
					☐
					☐
					☐
					☐

AANBESTEDINGSPLANNING		1			
Aanbesteding					
Productgroep					
MVI-Thema					
Hoe draagt het bij aan de ambitie?					
		Wie verantwoordelijk?	Wie/ wat nodig?	Planning	Check?
Acties					☐
					☐
					☐
					☐
					☐

AANBESTEDINGSPLANNING		1			
Aanbesteding					
Productgroep					
MVI-Thema					
Hoe draagt het bij aan de ambitie?					
		Wie verantwoordelijk?	Wie/ wat nodig?	Planning	Check?
Acties					☐
					☐
					☐
					☐
					☐

AANBESTEDINGSPLANNING		1			
Aanbesteding					
Productgroep					
MVI-Thema					
Hoe draagt het bij aan de ambitie?					
		Wie verantwoordelijk?	Wie/ wat nodig?	Planning	Check?
Acties					☐
					☐
					☐
					☐
					☐

AANBESTEDINGSPLANNING		1			
Aanbesteding					
Productgroep					
MVI-Thema					
Hoe draagt het bij aan de ambitie?					
		Wie verantwoordelijk?	Wie/ wat nodig?	Planning	Check?
Acties					☐
					☐
					☐
					☐
					☐

Bijlage V: Voorbeeld Dashboard voortgang

Hierbij een voorbeeld van de monitoring dashboard zoals het MVI Platform verzorgt voor Provincie Limburg. Hierbij wordt via procesmonitoring in beeld gebracht voor hoeveel projecten welke MVOI thema's zijn meegenomen.

Provincie Zeeland gaat vanaf dit jaar effectmetingen voor alle inkoop opzetten. Hieronder het dashboard dat MVI Platform hiervoor heeft opgezet. Deze methode zou interessant kunnen zijn om in 2025 voor CO₂ en circulair toe te passen.

